NYHEDSBREV NR. 71 – 15. ÅRGANG – OKT 2026.

Støtteforeningen Hirtshals Fyr udsender dette Nyhedsbrev, for at informere Støttemedlemmerne om de tiltag der sker i Støtteforenings- og Fyrfondsregi omkring Hirtshals Fyr.

Støtteforeningen Hirtshals Fyr
Fyret 2 . 9850 Hirtshals

Hvad er Støtteforeningen Hirtshals Fyr uden en fungerende bestyrelse…..???

Nu tænker I nok: Er de nu røget i totterne på hinanden??

Overhovedet ikke, men som det kan læses på næste side, så har nogle at de valgte meldt ud, at de ikke genopstiller til næste år, når der er 3 ud af bestyrelsens 5 medlemmer der er på valg.

Derfor vil jeg gerne opfordre til at man gør op med sig selv, om man måske kunne afse nogle timer om året. til at sætte dagsorden for aktiviteterne på Hirtshals Fyr.

Hvad er alternativet?

Ja, foreningens arbejde skal ledes af en bestyrelse på 5 personer, samt en suppleant, der skal vælges på generalforsamlingen,

Og kan disse personer ikke findes, ja så skal der indkaldes til en ekstra ordinær generalforsamling 14 dage efter, hvor en eventuel opløsning af Støtteforeningen kan vedtages.

MEN… du kunne jo gøre forskellen og bidrage med nye tanker og ideer…. hvis **du** melder dig på banen, og gerne give os besked inden generalforsamlingen, så vi i den siddende bestyrelse er lidt forberedt.

Støtteforeningen Hirtshals Fyr søger ny kasserer.

Da vores kasserer Karen-Bente Søgaard har valgt at stoppe, efter 15 år på posten, i forbindelse med næste generalforsamlingen 2027, søger Støtteforeningen Hirtshals Fyr en person, der har lysten til at holde styr på vores finanser, regnskab og vores medlemskartotek i et Excel-regneark samt registrering af vores medlemmer i Nets-systemet.

Det vil selvfølgelig være en fordel hvis du besidder de kompetencer, der er nødvendig for at kunne løse opgaven.

- •Støtteforeningen Hirtshals Fyr blev stiftet i 2008 efter at der på et borgermøde torsdag den 12. juni 2008 blev udtrykt stor interesse for at yde støtte til Hirtshals Fyr.

- Foreningens formål er at støtte projekt Hirtshals Fyr økonomisk, arbejds- og driftsmæssigt samt at være idéforum for fyrets ledelse, herunder bestyrelsen for Hirtshals Fyr Fond.

- For at leve op til formålsparagraffen arbejder støtteforeningen på – gennem en stor medlemstilslutning - at udbrede kendskabet til Hirtshals Fyr.

- Støtteforeningens opgave er tillige at etablere alsidig aktivitet omkring fyret med afsæt i bygningsværkets lokalkulturelle værdi og betydning.

- Støtteforeningen er nært tilknyttet Hirtshals Fyr Fond og er repræsenteret ved møderne i fondsbestyrelsen af formanden.

Flerårig naturgenopretning iværksat ved Hirtshals Fyr

Et omfattende naturgenopretningsprojekt er i fuld gang omkring Hirtshals Fyr og det tilhørende bunkersområde. Målet er at genskabe den oprindelige klitnatur og sikre bedre levevilkår for sjældne sommerfugle, markfirben og et rigt insektliv. Kurt Bærentsen og Kim Bennedsen fra Hirtshals Fyr Fond glæder sig samtidig over det gode samarbejde med Hjørring Kommune og den positive opbakning fra frivillige medhjælpere.

af Niels Skipper, Nordsøposten 3. oktober 2026.

Kurt Bærentsen og Kim Bennedsen i snak med entreprenør Morten Vangsted. Foto: Niels Skipper.

Der er mere på spil end blot at få fjernet nogle invasive buske, når Hirtshals Fyr Fond nu har sat gang i et omfattende naturgenopretningsprojekt omkring det historiske fyr og det tilhørende bunkersområde syd for havnebyen i Hjørring Kommune.

Målet er at genskabe den oprindelige natur og sikre bedre levevilkår for en række sjældne planter og dyrearter, som gennem flere år har fået stadig vanskeligere betingelser i takt med, at den invasive rynket rose kaldet hyben har bredt sig.

Fredag viste formand Kurt Bærentsen og bestyrelsesmedlem Kim Bennedsen fra Hirtshals Fyr Fond netavisens udsendte rundt i området, hvor arbejdet lige nu pågår for fuld skrue.

Her fortalte de om ambitionerne med projektet, de konkrete udfordringer og betydningen af at få den oprindelige klitvegetation tilbage.

Formand Kurt Bærentsen og bestyrelsesmedlem Kim Bennedsen i området syd for Hirtshals Fyr. Her står de oven på en bunker, der var fuldstændig skjult af hybenbuske og derfor ikke registreret hos Bunkergruppen Hirtshals. Foto: Niels Skipper.

Målet er at genskabe den oprindelige natur og sikre bedre levevilkår for en række sjældne planter og dyrearter, som gennem flere år har fået stadig vanskeligere betingelser i takt med, at den invasive rynket rose kaldet hyben har bredt sig.

Fredag viste formand Kurt Bærentsen og bestyrelsesmedlem Kim Bennedsen fra Hirtshals Fyr Fond netavisens udsendte rundt i området, hvor arbejdet lige nu pågår for fuld skrue.

Her fortalte de om ambitionerne med projektet, de konkrete udfordringer og betydningen af at få den oprindelige klitvegetation tilbage.

Området syd for Hirtshals Fyr set fra luften. Foto: Arturs Pirazkov.

Sjælden sommerfugl er under pres

Hirtshals Fyr ligger nemlig midt i et naturområde, hvor også området tilhørende Fyrklit og Den Grønne Kile rummer natur af høj kvalitet og flere sjældne arter.

Ikke mindst den invasive rynket rose, som er en af flere arter og sorter af hybenroser, har dog desværre gennem en årrække bredt sig over store dele af området og dannet tætte bevoksninger, der fortrænger de hjemmehørende planter og dyr, fortæller Kim Bennedsen. Det betyder blandt andet, at lyskrævende planter og den karakteristiske klitflora får stadig mindre plads. Samtidig mister insekterne deres naturlige levesteder.

En af de arter, som den aktuelle naturgenopretning skal være med til at beskytte, er den sjældne sortbrun blåfugl. Sommerfuglen findes i dag udelukkende ved kysterne omkring Hirtshals og Tversted, mens den er forsvundet fra resten af Danmark.

Sortbrun blåfugl ved Østerklit. Foto: Frank Abildgaard Sørensen.

Den er afhængig af planten blodrød storkenæb, som ligeledes findes i området omkring Hirtshals, men som ikke trives under de tætte bevoksninger af rynket rose og andre hybenbuske. Ved at fjerne hybenroserne skabes der derfor bedre betingelser for både planten og sommerfuglen.

Også markfirbenet får nye muligheder

Naturgenopretningen handler imidlertid ikke alene om flora og sommerfugle. Også markfirbenet, der med en længde på op imod 20 centimeter er landets største firbenart, kan få gavn af indsatsen.

Markfirbenet er afhængigt af områder med bart sand og lav vegetation. Den slags levesteder bliver gradvist færre, efterhånden som vegetationen vokser til. Når rynket rose fjernes, bliver der omvendt igen mulighed for at skabe de åbne sandflader, som firbenet har brug for.

Området omkring Hirtshals Fyr er desuden levested for andre sjældne sommerfuglearter, blandt andet violetrandet ildfugl og gråbåndet bredpande. Ambitionen er altså, at området med tiden igen skal fremstå som en varieret og blomstrende klitnatur med et rigt liv af flora, sommerfugle og fugle samt insekter.

Markfirben *Lacerta agilis*
Foto: Wikimedia Commons

Et arbejde, der kræver tålmodighed

Bekæmpelsen af rynket rose er imidlertid ikke nogen enkel opgave. Erfaringerne viser nemlig, at planten er særdeles genstridig, og at en vellykket indsats kræver såvel en gennemtænkt metode og plan som konsekvent og løbende opfølgning gennem flere år, forklarer Kurt Bærentsen.

Derfor er projektet opdelt i etaper, så metoderne kan afprøves og tilpasses undervejs. Det betyder endvidere, at hele arealet omkring fyret ikke bliver berørt fra begyndelsen. En af metoderne er maskinel slåning af roserne, som i disse uger udføres med det nødvendige materiel, der blandt andet tæller en kraftfuld maskine på larvefødder fra Sønderhedens Skov- og Haveservice.

Det kræver en maskine på larvefødder at gennemføre den første rydning af hybenbuskene. Her er det Morten Vangsted ved maskinen fra Sønderhedens Skov- og Haveservice. Foto: Niels Skipper. Foto: Niels Skipper.

Da rynket rose er en flerårig plante, skal slåningen som allerede antydet gentages to til tre gange årligt gennem en periode på omkring fem år. Dermed opgiver planten efterhånden at komme igen. Et alternativ kunne have været afgræsning med får og geder eller egentlig opgravning af planter og rødder. Ved opgravning skal plantedele enten fjernes fra arealet eller begraves på stedet. Metoden er dyrere, men har den fordel, at insekter og urter hurtigt kan indfinde sig i de blotlagte områder.

Hjørring Kommune har erfaringer med begge metoder, og tidligere indsatser viser, at det er nødvendigt at fastholde arbejdet over en længere årrække. Senest er der blandt andet gennemført opgravning af roser ved Kærsgård Strand, hvor klitvegetationen langsomt, men sikkert er ved at vende tilbage.

Ros til kommunen og de frivillige

Idéen til det store projekt udspringer egentlig af Karen og Kim Bennedsens store interesse for naturen i det skønne område kaldet Kilen bag deres hus på Kystvejen. Her har de selv fjernet hybenbuske og fik derfor den idé, at det måtte kunne praktiseres i større skala.

Kurt Bærentsen og Kim Bennedsen fremhæver under rundvisningen flere gange det gode samarbejde med Hjørring Kommune, som har bidraget med erfaringer og viden om naturgenopretning og bekæmpelse af rynket rose. De to fra Hirtshals Fyr Fond lægger heller ikke skjul på deres taknemmelighed over for de frivillige medhjælpere, der har taget positivt imod projektet og bidrager til, at arbejdet kan gennemføres.

Kim Bennedsen og Kurt Bærenstsen under rundvisningen ved Hirtshals Fyr Ved maskinen ses Morten Vangsted. Foto: Niels Skipper.

Den positive indstilling og opbakning er med til at skabe et godt grundlag for den langsigtede indsats, hvor det kræver både vedholdenhed og fælles engagement at få den oprindelige natur tilbage. Her det håbet, at projektet også kan få inddraget ejerne på Fyrklit. Hybenbuskene breder sig nemlig også i området mellem feriecentret og Kystvejen.

Naturen skal også formidles til besøgende

Hirtshals Fyr Fond ønsker samtidig at gøre naturgenopretningen synlig for både lokale borgere og besøgende.
Der er planer om at opsætte informationstavler, som skal fortælle om projektet, baggrunden for indsatsen og den betydning, det på sigt får for naturen omkring fyret. For fonden handler projektet således også om at skabe en større forståelse for det særlige naturområde, som omgiver et af havnebyens suverænt populæreste og mest markante vartegn.

Kurt Bærentsen og Kim Bennedsen ser masser af tegn på den oprindelige flora, der spirer frem, når hybenbuskene er væk. Foto: Niels Skipper.

En mere varieret og blomstrende natur kan samtidig bidrage til at gøre området endnu mere attraktivt for turister langvejs fra, der besøger Hirtshals Fyr og Hirtshals Bunkermuseum.

Da Kurt Bærentsen og Kim Bennedsen fredag viste rundt i området, var det således et projekt under konkret udførelse, men også begyndelsen på en længere proces.

Det prisværdige mål er, at kommende generationer fortsat skal kunne opleve Hirtshals Fyr som et historisk vartegn omgivet af en mangfoldig og blomstrende natur.

NY "BUNKER"... dukkede op i Hirtshals Bunkermuseum!

I forbindelse med den sidste uges naturgenopretning og rydning af hyben i området omkring Hirtshals Fyr og Hirtshals Bunkermuseum, kom vi helt derned til jordoverfladen som vi faktisk aldrig i BUNKERGRUPPEN HIRTSHALS tid har været!

Det har betydet at en lille "ammunitions-bunker" er dukket op under de gamle ufremkommelige hybenplanter og en ny del af den spændende besættelseshistorie fra den tyske besættelse i Hirtshals, er kommet frem.

MEN... hvad er det vi lige har fundet..?

10' Hærkyst-batteri fik i 1943 tildelt 3 stk. franske antiluftskyts-kanoner af typen 2.5 cm Hotchkiss maskinkanon.

2 af disse franske luftværnskanoner blev anbragt i de store bunkere bygget til formålet, nemlig vores 2 bunkere af typen Regelbau L409A der er luftværnsbunkere. (FlaK-bunker) "Fliegerabwehrkanone" og har nummer 29 og 42 i Hirtshals Bunkermuseum.

Men den sidste luftværnskanon blev anbragt herude syd i batteriet i en støbt FlaK-stilling, der er bygget op ovenpå en jordhøj der er skabt ovenpå taget af en R622 mandskabsbunker. (Bunker 38.)

Under FlaK-stillingen ude i højre side var der bygget en interimistisk ammunitionsbunker, det man kalder en "Ammunitions-niche" der bestod af et ca. 2 m dybt betonrør i omkredsen af en meter ca, der er muret rundt omkring og efterfølgende dækket til med jord så den er godt gemt og sikret inde i højen, og med et par betonpæle ved siden af med tykke træ-rafter monteret, så den var sikret imod sprængstykker fra siden også.

Vi har altid troet at der kun var den ene ammunitions-niche, men nu kunne vi så få syn for sagen og bekræfte at der rent faktisk var bygget 2 af disse "ammunitionsbunkere", én på hver side af kanonen!

Derudover har vi fundet en del betonfundamenter til master mm. samt en del beton-støbeaffald olign, hvilket i sig selv er fantastisk, da det jo kun bekræfter at opdagelsen af nye tyske efterladenskaber, stadig er muligt trods vores mange år i området.

NU gælder der så registreringsarbejdet af det nye fund og oprydning efter arbejdet med rydningen, der selvfølgelig har afstedkommet en del afklip nede i vores løbegange!

Julekoncert på FYRET

Coffee Break

Onsdag d. 9. Dec.

kl. 19.00. Pris: 100,-

Incl. en lille forfriskning, kaffe/gløgg og æbleskiver.

Mesterhuset

Hirtshals Fyr

Begrænset plads, tilmelding: Tlf. 4059 1752 Lillian Jensen

Arr.: Støtteforeningen Hirtshals Fyr

Velkommen på Hirtshals Fyr

Kaffestuen holder åbent

29/11, 6/12, 13/12 og 20/12

Kl. 13 – 16

Der sælges gløgg, kaffe, kakao og æbleskiver.

Bestyrelsen for Støtteforeningen Hirtshals Fyr

Formand - Sekretær
Peter Jensen
Mob.: 40 14 71 38
E-mail: stoetteforeningen@hirtshals-fyr.dk

Næstformand
Flemming Mortensen
Mob.: 28 29 67 07

Kasserer
Karen-Bente Søgård
Mob.: 23 41 64 40

Bestyrelsesmedlem - bilagskontrollant
Kjeld Nielsen
Mob.: 25 27 06 49

Bestyrelsesmedlem
Lillian Jensen
Mob.: 40 59 17 52

Suppleant
Tove Petersen
Mob.: 21 60 93 39

Bilagskontrollantsuppleant
Laila Zielke

www.hirtshals-fyrtaarn.dk